

پنج‌شنبه ۴ دی ۱۴۰۴ | ۴ رجب ۱۴۴۷

گزارش یک مهساگریندی

«بحران داده‌ها»، کلیدواژه‌ای بود که دومین گردهمایی شورای ملی رصد اجتماعی را به یکی از جدی‌ترین نشست‌های اجتماعی کشور تبدیل کرد. در این گردهمایی، مسئولان وزارت کشور، قوه قضائیه، مرکز رصد اجتماعی و مرکز آمار ایران همگی از یک مشکل مشترک صحبت به میان آوردند؛ اینکه آمارهای اجتماعی ما دقیق نیستند و گاهی متناقض و ناقص منتشر می‌شوند و نتیجه آن، سردرگمی سیاست‌گذاران و بی‌اعتمادی مردم به ارقام است و پس...

■ ■ ■

متأسفانه آمارهایی که باید چراغ راه سیاست‌گذاران شوند، امروز خود، تبدیل به منبعی برای گمراهی هستند. داده‌هایی که گاه سلیقه‌ای و برای جلب رضایت مدیران است که تهیه و منتشر می‌شوند؛ نتیجه چنین وضعیتی نیز، چیزی جز بی‌اعتمادی افکار عمومی و خطا در تصمیم‌گیری‌های کلان نبوده‌است.

■ بحران داده‌ها، بحران اعتماد

سید محمد بطحایی، رئیس سازمان امور اجتماعی کشور با حضور در دومین گردهمایی شورای ملی استقرار نظام جامع رصد اجتماعی کشور، با صراحت گفت: «یکی از مهم‌ترین چالش‌های امروز حوزه اجتماعی، اختلال جدی در داده‌ها و شاخص‌هایی است که مبنای سیاست‌گذاری قرار می‌گیرند؛ اختلالی که نه تنها اولویت‌ها را برای سیاست‌گذاران به‌درستی ترسیم نمی‌کند، بلکه باعث سردرگمی و بی‌اعتمادی افکار عمومی می‌شود.» او با اشاره به تناقض آمارها در موضوعاتی چون طلاق، اعتیاد، خودکشی و سرمایه اجتماعی افزود: «وقتی داده‌ها از روایی و انسجام لازم برخوردار نباشند، حتی سیاست‌گذاران نیز نمی‌توانند پیام درستی دریافت کنند و تصمیم‌ها بر پایه داده‌های غیرقابل اتکاشکل می‌گیرد.»

رئیس سازمان امور اجتماعی کشور همچنین هشدار داد که اگر آسیب‌شناسی دقیق از ناکامی‌های گذشته صورت نگیرد، این حرکت جدید نیز ممکن است به سر نوشت تلاش‌های پیشین دچار شود. بطحایی یکی از الزامات اصلی موفقیت نظام جامع رصد اجتماعی را مشارکت واقعی دستگاه‌ها دانست: «خروج دستگاه‌های مختلف مطالعات و پیمایش‌های متعددی انجام می‌دهند، اما از فعالیت‌های یکدیگر اطلاع ندارند و همین موضوع منجر به موازی‌کاری و اتلاف منابع می‌شود.»

او بیان کرد که اشتراک‌گذاری داده‌ها و نتایج پژوهش‌ها، هم از تکرار مطالعات جلوگیری می‌کند و هم موجب افزایش دقت تحلیل‌ها خواهد شد، اما این امر نیازمند سامانه‌های مشترک، سازوکار واقعی دستگاه‌ها دانست: «خروج

او بیان کرد که اشتراک‌گذاری داده‌ها و نتایج پژوهش‌ها، هم از تکرار مطالعات جلوگیری می‌کند و هم موجب افزایش دقت تحلیل‌ها خواهد شد، اما این امر نیازمند سامانه‌های مشترک، سازوکار واقعی دستگاه‌ها دانست: «خروج

او یادآور شد که رهبر معظم انقلاب بارها بر ضرورت

گزارش ۲ زهراچیدری

جامعه

سرویس اجتماعی ۶۰۹۰۸۵۲۳

گزارش «جوان» از دومین گردهمایی شورای ملی استقرار نظام جامع رصد اجتماعی کشور

بحران آمار، آسیب‌های اجتماعی را عمیق‌تر کرده‌است

کند، سیستمی که مانند یک شبکه عصبی، بخش‌های مختلف از جمله قضایی، انتظامی، اجرایی، درمانی و آموزشی را به هم متصل سازد تا تحلیل‌ها و پیش‌بینی‌ها بر پایه واقعیت‌های عینی جامعه شکل بگیرد. جهانگیر با انتقاد از بازنبای‌های سلیقه‌ای و مبتنی بر خوشایند مدیران گفت: «هدف اصلی، تولید داده‌های واقعی از جرم، فساد و آسیب‌های اجتماعی و تبدیل آنها به برنامه‌های مقتضی و قابل اجراست.» او همچنین به چالش جزیره‌ای بودن داده‌ها اشاره کرد: «استاندارسازی و یکسان‌سازی تعاریف آماری میان دستگاه‌هایی تواند خطاهای مادر در برنامه‌ریزی را کاهش دهد، دقت تصمیم‌گیری‌ها را بالا ببرد و موجب صرفه‌جویی در منابع شود.»

جهانگیر در پایان سخنان خودسه پیشنهاد عملی برای استقرار موفق این نظام ارائه کرد: «تدوین آیین‌نامه اجرایی برای جلوگیری از تأخیر در پروژه‌ها، اجرای پایلوت ملی در چند استان منتخب و پیش‌بینی بودجه مستقل و چندساله، از الزامات تحقق نظام جامع رصد اجتماعی در کشور است.»

او بیان کرد که تحقق این الزامات می‌تواند نظام جامع رصد اجتماعی را از سطح یک طرح اداری فراتر برده و آن را به یک ابزار واقعی برای حکمرانی اجتماعی تبدیل کند.

■ ضرورت اشتراک‌گذاری داده‌ها

پس از آن، فرهاد رستگار نسب، مدیر کل مرکز رصد اجتماعی کشور با بیان اینکه باید از جزیره‌ای عمل کردن دستگاه‌ها پرهیز شود، گفت: «سیاست‌گذاری

در حوزه اجتماعی باید بر پایه شواهد متقن، طولی و مختلف از جمله قضایی، انتظامی، اجرایی، درمانی و آموزشی را به هم متصل سازد تا تحلیل‌ها و پیش‌بینی‌ها بر پایه واقعیت‌های عینی جامعه شکل بگیرد.

جهانگیر با انتقاد از بازنبای‌های سلیقه‌ای و مبتنی بر خوشایند مدیران گفت: «هدف اصلی، تولید داده‌های واقعی از جرم، فساد و آسیب‌های اجتماعی و تبدیل آنها به برنامه‌های مقتضی و قابل اجراست.» او همچنین به چالش جزیره‌ای بودن داده‌ها اشاره کرد: «استاندارسازی و یکسان‌سازی تعاریف آماری میان دستگاه‌هایی تواند خطاهای مادر در برنامه‌ریزی را کاهش دهد، دقت تصمیم‌گیری‌ها را بالا ببرد و موجب صرفه‌جویی در منابع شود.»

جهانگیر در پایان سخنان خودسه پیشنهاد عملی برای استقرار موفق این نظام ارائه کرد: «تدوین آیین‌نامه اجرایی برای جلوگیری از تأخیر در پروژه‌ها، اجرای پایلوت ملی در چند استان منتخب و پیش‌بینی بودجه مستقل و چندساله، از الزامات تحقق نظام جامع رصد اجتماعی در کشور است.»

او بیان کرد که تحقق این الزامات می‌تواند نظام جامع رصد اجتماعی را از سطح یک طرح اداری فراتر برده و آن را به یک ابزار واقعی برای حکمرانی اجتماعی تبدیل کند. پس از آن، فرهاد رستگار نسب، مدیر کل مرکز رصد اجتماعی کشور با بیان اینکه باید از جزیره‌ای عمل کردن دستگاه‌ها پرهیز شود، گفت: «سیاست‌گذاری

در حوزه اجتماعی باید بر پایه شواهد متقن، طولی و مختلف از جمله قضایی، انتظامی، اجرایی، درمانی و آموزشی را به هم متصل سازد تا تحلیل‌ها و پیش‌بینی‌ها بر پایه واقعیت‌های عینی جامعه شکل بگیرد.

موج سواری اینفلوئنسرهای ایرانی روی کریسمس غربی

چرا ما ایرانی‌ها هم نوروز را جشن می‌گیریم و هم کریسمس را، هم شب یلدا می‌زمان را با انار و آجیل و کتاب حافظ می‌آراییم

و هم در مراسم جشن هالووین خودمان را به شکل شخصیت‌های ترسناک فیلم‌های هالیوودی در می‌آوریم؟

وسایل کریسمس یا بازدید از این خیابان‌ها و مغازه‌هایش آمده‌اند می‌نشین، خیلی‌ها باشن برای سرگرمی، برخی از روی کنجکاوی یا برای عکس گرفتن برای صفحات اینستاگرامشان از این مکان‌ها سر درآورند. بگذریم از اینکه بخشی از این جمعیت فقط بهر تماشا نیامده‌اند و خیلی وقت‌ها از مغازه‌های فروش وسایل و تزئینات کریسمس دست خالی بیرون نمی‌آیند! آن هم در شرایطی که بسیاری از ساده‌ترین تزئینات کریمس قیمت‌هایی بسیار بالا دارند و تقریباً تمامی این وسایل وارداتی‌اند و برای ورود آنها از از کشور خارج شده‌است.

به طور نمونه برای خرید یک کاج کریسمس بسته به جنس و اندازه و ارتفاع بین یک تا ۱۵ میلیون تومان باید هزینه کنید و آویزها و برخی تزئینات این درخت مانند گوی‌های رنگی هم برای یک

روزنامه جوان | شماره ۷۴۸۵

او تصریح کرد که مرکز رصد اجتماعی اگر چه در وزارت کشور مستقر است، اما متعلق به یک دستگاه خاص نیست و برای کل نظام سیاست‌گذاری کشور فعالیت می‌کند. رستگار نسب در پایان سخنان خود اظهار داشت: «هدف ما اتصال دانش به سیاست، تبدیل نتایج پژوهش‌ها به توصیه‌های اجرایی و بازاندیشی در مسیرهای طی‌شده بر اساس شواهد معتبر است.»

او بیان کرد که تحقق این رویکرد موجب کاهش هزینه‌ها و خطاها خواهد شد و در نهایت امکان ارائه تصویری شفاف و واقعی از وضعیت اجتماعی کشور را برای سیاست‌گذاران، برنامه‌ریزان، مجریان و ناظران فراهم می‌کند. ■ همکاری برای ارتقای کیفیت پیمایش‌ها

غلامرضا گودرزی، رئیس مرکز آمار ایران نیز در این گردهمایی، به ضرورت استانداردسازی آمارهای اجتماعی و فرهنگی اشاره کرد: «هم‌کر آمار ماده است در همکاری با مرکز رصد اجتماعی، کیفیت داده‌ها، تعاریف و روش‌های آماری را ارتقا دهد.»

او توضیح داد که تعدد مراکز تولید آمار و تفاوت در تعاریف، باعث شده کیفیت برخی داده‌ها کاهش یابد و همین موضوع نیازمند ساماندهی جدی است.

گودرزی همچنین افزود: «در دوره جدید، علاوه بر آمارهای اقتصادی، تمرکز جدی‌تری بر آمارهای اجتماعی و فرهنگی داریم و ساختارهای داخلی مرکز برای این هدف فعال شده‌اند.»

به گفته او، مرکز آمار می‌تواند در تدوین تعاریف پایه، شاخص‌ها و واحدهای سنجش مشترک نقش افزاینی کند تا داده‌ها بر اساس روش‌های استاندارد و قابل دفاع تولید شوند.

رئیس مرکز آمار ایران ادامه داد: «ما آماردگی داریم در استانداردسازی روش‌های آماری، ارتقای کیفیت پیمایش‌های اجتماعی و استفاده از ظرفیت شورای عالی آمار برای تصویب مقررات لازم همکاری کنیم.» او بیان کرد که در مسیر تحول نظام آماری کشور، مرکز آمار مرجع رسمی اعلام داده‌ها خواهد بود و مسئولیت تضمین کیفیت آمارهای تولیدی دستگاه‌ها را بر عهده دارد.

گودرزی در پایان درباره اهمیت سرشماری عمومی نفوس و مسکن گفت: «بدون تصویر دقیق از جمعیت کشور، رصد اجتماعی و فرهنگی امکان‌پذیر نیست. سرشماری سال ۱۴۰۵ اکنون در مرحله آزمایشی است و آبان سال آینده با همکاری وزارت کشور اجرا خواهد شد. این سرشماری یکی از پایه‌های اصلی تصمیم‌گیری در حوزه اجتماعی خواهد بود.»

به گزارش «جوان»، این گردهمایی و صحبت‌هایی که در آن مطرح شد، هشدار جدی و البته امیدبخش بود.

هشدار از اینکه اگر داده‌ها سامان نیابند، سیاست‌گذاری اجتماعی همچنان در تاریکی پیش می‌رود و البته امید است که با انسجام‌بخشی و شفافیت آماری، می‌تواند دوباره اعتماد مردم را به اعداد و ارقام بازگرداند و همچنین حکمرانی اجتماعی را برسر پایه واقعیت‌های عینی بنا کند.

گزیده

افزایش ۳ برابری معافیت کامل شهریہ دانش آموزان مستعدو کم‌درآمد

رئیس سازمان سمپاد اعلام کرد: تعداد دانش آموزان دهک‌های در آمدی ۱ تا ۴ که از معافیت کامل شهریه بهر‌خوردار شده‌اند، از ۶ هزار و ۹۰۰ نفر به بیش از ۲۰ هزار نفر افزایش یافته‌است. الهام یابوری، رئیس سازمان ملی پرورش استعداد‌های درخشان از افزایش ۲۰۰ درصدی متقاضیان شرکت در جشنواره جوان خوارزمی حدافل در یکی از برنامه‌های فراگیر سازمان مشارکت داشته‌اند که نشان‌دهنده گسترش دامنه اثرگذاری فعالیت‌های سمپاد است.

رئیس سازمان سمپاد به اصلاح فرآیند آزمون ورودی و کاهش موانع دسترسی دانش‌آموزان مناطق محروم اشاره و تصریح کرد: طراحی سؤالات خلاقانه و ناظر بر هوش کلامی، عددی، منطقی، تصویری و فضایی، فرصت برابری برای شناسایی استعداد‌ها در مناطق مختلف کشور فراهم کرده‌است. همچنین، تعداد دانش‌آموزان دهک‌های درآمدی ۱ تا ۴ که از معافیت کامل شهریه بهر‌خوردار شده‌اند، از ۶ هزار و ۹۰۰ نفر به بیش از ۲۰ هزار نفر افزایش یافته‌است.

اقتصاد

زندگی ۳۰ میلیون نفر در ساختمان‌های فاقد دوام در برابر زلزله

عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات راه مسکن و شهرسازی با اشاره به زندگی حدود ۳۰ میلیون نفر در ساختمان‌های فاقد دوام در برابر زلزله، بر لزوم بازنگری در شرایط ساخت وسازها در کشور تأکید کرد. علی بیت‌اللهی، استاد دانشگاه و عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات راه مسکن و شهرسازی با توجه به سابقه لرزه‌خیزی بالا و وقوع زمین لرزه‌های بزرگ در کشور، اما بر اساس آمار مرکز آمار ایران تخمین زده می‌شود که ۹ میلیون از ۲۴ میلیون واحد مسکونی موجود در کل کشور فاقد اسکلت باشند. اگر متوسط سکونت افراد در هر واحد را سه نفر در نظر بگیریم نزدیک به ۳۰ میلیون نفر در کشور در چنین ساختمان‌هایی که مقاومت کمتری در برابر زلزله دارند، ساکن هستند که این مسئله ریسک‌کننده را نشان می‌دهد.

بیت‌اللهی افزود: امروز نیازمند آن هستیم که در شرایط ساخت و سازها در کشور بازنگری داشته باشیم و این مهم به ویژه در سکونتگاه‌های روستایی که عمده ساختمان‌های آن نیازمند نوسازی و بازسازی هستند، از اهمیت بیشتری برخوردار است.

وی گفت: حتی در شهرها و کلاشهرها که انتظار می‌رود ساخت و سازها روگیر مهندسی بهتری داشته باشند، اما همچنان شاهدیم که در بافت‌های قدیمی و حاشیه‌ای آنها ساخت و سازهای قدیمی و بی‌رویه وجود دارد و مخاطرات زمین لرزه‌ای در این مناطق جدی‌تر است. عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی بیان داشت: برآورد می‌شود در تهران از حدود ۱/۱ میلیون پلاک ساختمانی، نزدیک به ۲۵ هزار پلاک در بافت فرسوده واقع شده‌اند که معرف وضعیت تاب‌آوری این کلانشهر است.

وی با اشاره به در پیش بودن پنجم دی ماه سالروز زلزله مهیب و دهشتناک بم و جان‌باختن بیش از ۳۱ هزار نفر در آن زلزله ادامه داد: شبیه‌سازی‌ها بر پایه روابط آماری و تجربی نشان می‌دهد چنانچه خدای تاکرده همان زلزله امروز در بم اتفاق بیفتد، با توجه به بازسازی‌ها و نوع ساخت‌وسازهای مقاوم انجام شده در آن، حداکثر تلفات جانی در حدود ۵ هزار نفر خواهد بود که نشان می‌دهد چقدر ساخت و ساز مبتنی بر ضوابط و مقررات می‌تواند در کاهش تلفات جانی تأثیرگذار باشد.

خبرگوگاه

■ معاون اداری و مالی کمیته امداد امام خمینی(ره) کشور از توزیع بیش از ۱۷۰ هزار کالای اساسی با اعتبار بیش از یک هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان بین نیازمندان از ابتدای امسال تاکنون خبر داد.

■ معاون رئیس‌جمهور در امور زنان و خانواده گفت: مسئله موتورسواری زنان به این دلیل است که یک نیاز حمل و نقل در جامعه وجود دارد و اکنون هیچ منع قانونی برای صدور گواهینامه موتور برای بانوان وجود ندارد.

■ رئیس مرکز آمار ایران گفت: سرشماری سال ۱۴۰۵ در حال طی مراحل آزمایشی است و با همکاری وزارت کشور، آبان سال آینده در سراسر کشور اجرا خواهد شد که یکی از پایه‌های اصلی تصمیم‌گیری در حوزه اجتماعی محسوب می‌شود.

■ رئیس کانون سرآسری در مانگان ارتعاید کشور با هشدار نسبت به قطع ناگهانی شربت تننور ایپوم اعلام کرد: توقف تأمین این داروی حیاتی، درمان ۶۰۰ هزار بیمار را مختل کرده که می‌تواند با تعطیلی گسترده مراکز درمان اعتیاد و تشدید آسیب‌های اجتماعی همراه شود.

■ وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی گفت: با پیگیری‌های انجام شده از طریق رئیس کل بانک مرکزی و وزیر نفت، مقرر شد که میزان تخصیص و سهم ارز ترجیحی حوزه بهداشت و درمان به ویزه بخش دارو افزایش داده شود.

■ ادر قالب همکاری مشترک سازمان بهزیستی و سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور، ۳۳ عنوان استاندارد شایستگی شغلی ویژه افراد دارای معلولیت تدوین، تصویب و برای اجرا در سراسر کشور ابلاغ شد.

■ فوق تخصص غدد درون‌ریز و متابولیسم با تأکید بر نقش حیاتی فراگرایی نوزادان گفت: تشخیص و شروع به‌موقع درمان کم‌کاری مادرزادی تیروئید، بشرط اصلی بر خوردار نوزادان از رشد طبیعی و زندگی عادی است و بی‌توجهی به درمان می‌تواند منجر به اختلالات یادگیری و تمرکز در سال‌های بعد شود.

■ دکتر بهبود تغذیه جامعه و وزارت بهداشت اعلام کرد: این باور رایج که خوردن غذا یا میان وعده بعد از ساعت ۹ شب به‌طور مستقیم باعث افزایش وزن می‌شود، پشتوانه علمی قطعی ندارد و آنچه در افزایش وزن نقش اصلی را ایفا می‌کند، میزان کالری دریافتی روزانه است، نه صرفاً زمان مصرف غذا.

■ متخصص بیماری‌های عفونی و گرمسیری، بی‌دردی زخم در افراد دیابتی را نشانه خطر و پیشرفت آسیب عصبی دانست و گفت: اختلال در تنظیم قند خون می‌تواند تمام ارگان‌های بدن را درگیر کند و عوارض جدی و گاه جبران‌ناپذیری به‌همراه داشته‌باشد.